

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autor práce	<i>ing. arch., Bc. Štěpánka KAŠOVÁ</i>
Název práce	<i>KOREKČNÍ PROCESY U STRUKTUROVANÝCH CELKŮ</i>
Autor posudku	<i>PhDr. Michaela KASLOVÁ</i>

Cíle (stanovení, splnění, reflexe splnění) Práce se zabývá problematikou korekcí, jejichž podstatou je vnímání a hodnocení struktury celku (předloženého, známého, popsaného). Cílem DP je kvalitativně analyzovat korekční aktivity u dětí v posledním roce docházky do mateřské školy, před vstupem do ZŠ. Pro zkoumání strukturovaných celků autorka vhodně volila různé typy celků, aby bylo možné odlišit, které z těchto strukturovaných celků jsou pro daný typ aktivit snazší, a také aby mohla detailněji popsat korekční procesy a objektivněji vymezit kritéria pro gradaci podobných aktivit. Pro sledování reakcí autorka pracovala se 30 dětmi, dvě skupiny po 15 dětech s odlišným způsobem vedení v mateřské škole. Tento vzorek je pro kvalitativní výzkum větší, avšak díky tomu data přináší řadu podnětů nejen pro praxi, ale i pro další výzkum. Aktivity umožňují identifikovat všech šest typů korekcí i všechny 4 typy chyby (str. 35, dle Kaslové a dle Totory). Kvalitativní analýza je vedena ve dvou rovinách: a) z pohledu chyb a korekcí u úloh (str. 127-134), b) z pohledu jednotlivých řešitelů (str. 135-158). Cíle práce jsou splněny.

Obsahové části (úplnost, relevance, řazení) Práce je členěna do pěti částí. V **Úvodu** autorka vysvětluje volbu tématu, zmiňuje vývoj svých postojů k matematice jako školnímu předmětu a vymezuje cíle práce, které následně specifikuje v Metodologické části. Zasaduje téma práce do kontextu soudobé odborné české literatury. Prezentuje strukturu práce. **Teoretická část** je dělena do tří hlavních bloků: první se týká specifík dítěte předškolního věku v úzkém zaměření na ty oblasti, které souvisejí s vymezenými cíli a úkoly práce; druhá zasaduje sledované téma v kontextu předmatematické gramotnosti; třetí představuje problematiku struktur a strukturovaných celků. **Metodologická část** o rozsahu 4 stran specifikuje cíle, úkoly, metody řešení a podmínky pro realizaci kvalitativního výzkumu. **Praktická část** je členěna do 7 kapitol. První se zabývá popisem prostředí realizace výzkumu, druhá charakteristikou sledovaných jednotlivců s oporou o teoretickou část. Třetí kapitola popisuje scénáře, do nichž jsou zasazeny jednotlivé aktivity. Ty jsou detailně popsány a charakterizovány ve čtvrté kapitole s využitím teoretické části. Jednotlivé aktivity ve finální podobě jsou produktem pilotního šetření (viz přílohy), které autorka podrobila kritické analýze a přešla následně k úpravám aktivit. Grafická finální podoba jejich zadání je rovněž součástí příloh. Pátá, nejrozsáhlejší kapitola (str. 85-123), je doplněna rozsáhlými tabulkami v příloze. Je zaměřena na popis průběhu jednotlivých aktivit. Autorka prokázala, že je dobrou pozorovatelkou a zároveň i pečlivou a trpělivou analytičkou pořízených vidozáznamů. Šestá kapitola představuje stěžejní část práce, která je přiměřeně rozsáhlá, postihuje veškeré klíčové pohledy na korekci strukturovaných celků. Nejedná se o pouhý popis dat. Autorka dokázala data škálovat, hodnotit, hledat vhodné souvislosti a propojit získaná tvrzení s teoretickou částí. Autorka zpracovala korekční procesy detailně, z analýzy nevynechává ani podobu úloh, ani dítě řešitele. Analýza je obohacena o autorčinu reflexi, ve které v závěru naznačuje další možná šetření. Cennou částí je rovněž sedmá kapitola, ve které autorka prezentuje své návrhy transformace diagnostických aktivit v aktivity rozvíjející, ty dále obohacuje o další možnosti. Na jejím konci si klade zajímavé otázky plynoucí z výsledků kvalitativní analýzy. Užití metody práce odpovídají cílům a úkolům DP. **Závěr** práce se koncentruje na klíčové vztahy mezi daty s využitím zavedené terminologie včetně její vlastní terminologie. Na str. 173 je poslední odstavec formulován poněkud nejednoznačně (doporučuji zpřesnit formulaci v rámci obhajobě). Práce je doplněna přílohami trojího typu: a) prezentuje pilotáž, b) dokumentuje řešené pracovní listy; c) obsahuje tabulky detailně zpracovávající získaná data, která jsou analyzována v kapitole 13 (šestá kapitola praktické části) a která jsou podkladem pro závěry.

Odborná část (matematika/didaktika: náročnost, správnost, výstavba, konzistence apod.)

Práce je zcela původní, náročná vzhledem k nutnosti postihu všech klíčových eventualit při skloubení více pohledů na problematiku předškolního vzdělávání. Struktura diplomové práce směřuje od teoretických východisek, rešeršní činnosti (teoretická část) a pilotního šetření (viz přílohy) k praktické části až

k závěrům. Jednotlivé partie práce na sebe logicky navazují, práce je vhodně doplněna tabulkami a fotodokumentací. Charakteristika úloh je prováděna přesně dle předem stanovené a dobře promyšlené osnovy. Matematická podstata aktivit je dobře zvládnuta. Práce je konzistentní. Autorka pracovala s velkým množstvím dat, která dokázala vhodně utřídit i hierarchizovat. Postihla všechny stěžejní problémy. Vysoce hodnotím provázanost analýzy s teoretickou částí a původnost myšlenek. Kladem práce je i didaktická dotaženost analýzy dětských reakcí; autorka analýzy využívá k vymezení vhodných následných aktivit.

Práce je původní, přináší nový pohled na korekční aktivity v mateřské škole. Komplexnost pojetí a návrhy úprav diagnostických aktivit na rozvíjející aktivity a jejich obohacení o další aktivity v gradaci umožňují přenos do praxe.

Přínos (originalita, použitelnost apod.)

Klady práce: původnost, komplexnost, kvalita analýzy dat, práce s rozsáhlým souborem dat, zařazení pilotního šetření a následné úpravy aktivit ukazují na seriózní přístup k řešení dané problematiky. Cenná jsou rovněž didaktická doporučení (str. 168-171). Použitelnost: z práce lze čerpat pro další výzkum; může sloužit jako studijní materiál a praktická část jako inspirace pro praxi.

Formální náležitosti (gramatika, styl, typografie, grafické části, odkazy a citace, celková úprava)

Předložená práce je psána čtivě, přehledně. Grafická stránka i členění práce umožňují dobrou orientaci. Citace odpovídají normě, odkazy na další zdroje jsou v normě a jsou funkční. Autorka vědomě využívá v praktické části informačních zdrojů z teoretické části, z provazby těží i v závěrech.

Jazyk práce je srozumitelný. Po stránce gramatické je zde jen několik málo drobných nedostatků: chybí mezera mezi znaky (str. 74 a 127); nadbytečná čárka (str. 172, 174); chybí čárka (str.151, 154); nadbytečná koncovka (str. 169 místo *by* je *bychom*); překlep (str. 150 *schopní/y*; str. 156 *ě/e*; str. 174 *y/a*); chybí slabika (str. 162, *-mi*); souhlásková předložka na konci řádku (str. 135 a 155; *v, s*).

Zdroje (reprezentativnost, relevance, použití) Informační zdroje jsou bohaté a pestré, nad rámec původních požadavků; autorka čerpala i ze šesti zahraničních zdrojů (Itálie, Francie, USA,).

Další poznámky

Autorka pracovala samostatně a iniciativně. Autorka zahrnuje dílčí výsledky do pracovní dílny, kterou vedla v červenci 2018 na semináři pro učitelky mateřských škol pořádaném JČU České Budějovice. Autorka bude v květnu 2019 prezentovat vybrané výsledky na konferenci AJMTN v Hradci Králové, kterou pořádá Jednota českých matematiků a fyziků; prezentace bude publikována ve sborníku konference. Práce je navržena do mezinárodní soutěže SVOČ, kde bude obhajována v červnu 2019.

Navrhuji, aby autorka: a) publikovala vybrané partie analýzy v některém z odborných časopisů pro mateřské školy; b) vystoupila s analýzou jedné či dvou vybraných aktivit na konferenci *2 dny s didaktikou matematiky* (únor 2020).

O výsledky práce projevil zájem prof. Totora (Univerzita di Napoli), rád by citoval ty pasáže, ve kterých je užita jeho kvalifikace chyb.

Otázky k obhajobě

- 1) Můžete klasifikovat proces korekcí ve vytvořených aktivitách z pohledu prof. Tortory?
- 2) Který typ ze sestavených aktivit považujete za nejsnazší a který z pohledu didaktické účinnosti neúčinnější? Proč?
- 3) Prokázala se funkčnost sledování doby řešení?
- 4) Pokud byste s dnešní zkušeností měla redukovat počet aktivit, kterou byste vyloučila a proč?

Vyjádření ke shodám v systému Theses: pod 5 %

Práce splňuje podmínky kladené na diplomovou práci. Práci doporučuji k obhajobě.

Hodnocení:

Datum a podpis autora posudku: 10. května 2019

vedoucí práce